

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/724/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211224156
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4211224156.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, zastúpená konateľom a advokátom Mgr. Tomášom Kušnírom, proti odporcovi: E. C., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom I. N., A. XX/XX, zastúpený opatrovníčkou: Valéria Giersberg, súdna tajomníčka Okresného súdu Komárno, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Spotrebiteľské združenie OSA, občianske združenie, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zastúpený: HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie sumy 257,28 eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 6Ro/605/2011-49 zo dňa 12. marca 2013 - v časti náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolačný súd návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania **z a m i e t a**.

Odvolačný súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku, ktorým súd nepriznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Komárno č. k. 6Ro/605/2011-13 zo dňa 31.01.2012 v celom rozsahu, konanie vo veci v celom rozsahu zastavil a nepriznal náhradu trov konania odporcovi ako aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu. Svoje rozhodnutie v zastavujúcej časti odôvodnil tým, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania platobného rozkazu na zaplatenie sumy 257,28 eur s príslušenstvom. Súd vo veci vydal platobný rozkaz č. k. 6Ro/605/2011-13 z 31.01.2012, ktorý bol doručený právnej zástupcovi navrhovateľa dňa 24.02.2012, pričom odporcovi sa nepodarilo doručiť platobný rozkaz. Navrhovateľ vzal písomným podaním z 02.11.2012 návrh na začatie konania v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť v čase, kedy odporcovi ešte nezačala plynúť lehota na podanie odporu, preto súd s poukazom na ustanovenie § 174 ods. 5 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "OSP") zrušil platobný rozkaz a konanie vo veci zastavil. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 OSP konštatujúc zavinenie navrhovateľa na zastavení konania tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal, keďže si tento náhradu trov konania neuplatnil a v súvislosti s týmto konaním mu ani žiadne trovy konania nevznikli.

O trovách konania vedľajšieho účastníka súd rozhodol tak, že ich náhradu vedľajšiemu

účastníkovi na strane odporcu nepriznal, pretože mal za to, že vedľajším účastníkom

uplatnené trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva odporcu v konaní. Vedľajší účastník na strane odporcu vo veci

nevystupuje ako splnomocnený zástupca odporcu, o jeho vstupe do konania odporca nemal doposiaľ ani žiadnu vedomosť. Vedľajší účastník prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu oznámil len svoj vstup do konania. Toto oznámenie bolo štylizované všeobecne, keď vedľajší účastník v čase doručenia oznámenia o svojom vstupe do konania nemal žiadnu vedomosť o spore, jeho charaktere, skutkovom a právnom dôvode jeho vzniku. Vedľajší účastník sa sám a dobrovoľne rozhodol vstúpiť do tohto konania. V danom prípade, keď dôvodom založenia Spotrebiteľského združenia OSA bolo predovšetkým zabezpečenie ochrany práv spotrebiteľov a ich oprávnených záujmov v sporoch zo spotrebiteľských zmlúv, súd považoval právne zastúpenie vedľajšieho účastníka za nadbytočné, účelové a nehospodárne, keďže združenie sa samo prezentuje ako inštitúcia spôsobilá na ochranu spotrebiteľa aj v rámci súdneho konania (čl. IV. Stanov). Združenie bolo založené na ochranu práv a oprávnených záujmov spotrebiteľa, čo je i jeho úlohou v spotrebiteľských sporoch, preto súd udelenie plnomocenstva na zastupovanie vedľajšieho účastníka právnym zástupcom považuje za nedôvodné a za zbytočné navyšovanie trov konania.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník na strane odporcu a to v časti výroku, ktorým mu nebola priznaná náhrada trov konania z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Dôvodil tým, že vstúpil do konania oznámením, pričom vzniesol námietku premlčania obsahujúcu relevantnú právnu argumentáciu, ktorá mala preukázateľne za následok späťvzatie návrhu na začatie konanie. Zdôraznil, že bez právneho posúdenia veci a bez vznesenia jeho námietky premlčania ako vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné a pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný obdobne ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčané nároky v prevažnej väčšine zo spotrebiteľských zmlúv, ktoré navyiac obsahovali neprijateľné podmienky. Teda mal za to, že v predmetnom konaní neexistuje dôvod na nepriznanie mu práva na náhradu trov. Uviedol, že on v konaní vystupoval na podporu odporcu, proti ktorému podal navrhovateľ predmetný návrh. Odporca bol vďaka vznesenej námietke premlčania z jeho strany v celom rozsahu úspešný. Spochybnením opodstatnenosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zahŕňajúceho, okrem iného aj tzv. "princípu rovnosti zbraní". Na podporu svojich tvrdení poukázal na početné rozhodnutia krajských súdov ako aj na rozsudok Súdného dvora EÚ zo dňa 22.12.2010, vo veci C - 279/09 DEB Deutsche Energiehandels und Beratungsgesellschaft GmbH proti Spolkovej republike Nemecko. Navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie v napadnutej časti a uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť mu trovy konania vo výške 70,10 eur alternatívne, aby uznesenie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil v rozsahu zrušenia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Záverom uviedol, že pokiaľ sa odvolací súd stotožní s názorom navrhovateľa, ako vedľajší účastník navrhuje, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) OSP konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskych spoločností o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke. Zároveň žiadal o priznanie náhrady trov odvolacieho konania vo výške 29,29 eur s DPH za jeden úkon právnej služby (odvolanie) vrátane režijného paušálu.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka podal písomné vyjadrenie navrhovateľ. Vyjadril názor, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012 ako aj v rozhodnutí 3Cob/259/2011. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávanej veci. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Rovnaký právny názor vyjadril aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012. Mal za to, že paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/91/2012. Namietal, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Zdôraznil, že súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu

účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Obdobný názor vyslovil Ústavný súd SR v náleze II. ÚS 78/03. Ďalej uviedol, že združenie odporcu v konaní nezastupuje. Podobný právny názor zastal aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 13Co/40/2012. Ďalej dôvodil, že ustanovenia Charty základných práv EÚ ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania potvrdil. Zároveň si navrhovateľ uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 22,32 eur s DPH pozostávajúce z jednej polovice úkonu právnej služby vo výške 12,95 eur s DPH a režijného paušálu k právnomu úkonu vo výške 9,37 eur s DPH.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako aj konanie ktoré mu predchádzalo postupom podľa § 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku, ktorým súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania, je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že navrhovateľ sa podaným návrhom zo dňa 07.12.2011 domáhal voči odporcovi vydania platobného rozkazu na zaplatenie sumy 257,28 eur s príslušenstvom titulom uhradenia peňažných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o bežnom účte uzatvorenej medzi právnym predchodcom navrhovateľa VOLKSBANK Slovensko, a.s. a odporcom dňa 28.09.2004. Súd vo veci vydal platobný rozkaz č. k. 6RO/605/2011-13 z 31.01.2012. Spotrebiteľské združenie OSA, právne zastúpené HKP Legal, s.r.o., oznámilo podaním z 10.05.2012 svoj stup do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu, žiadalo o doručenie návrhu na začatie konania, vznieslo námietku premlčania a zároveň si uplatnilo náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia. Podaním doručeným súdu dňa 08.11.2012 vzal navrhovateľ svoj návrh na začatie konania v celom rozsahu späť a vyjadril sa k trovám konania vedľajšieho účastníka. Následne súd prvého stupňa vydal napadnuté uznesenie, ktorým rozhodol aj o trovách vedľajšieho účastníka.

Odvolací súd v danej právnej veci po preskúmaní vec zistil, že návrh vedľajšieho účastníka na strane odporcu na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) OSP z dôvodu predloženia vedľajším účastníkom uvedenej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie je potrebné ako nedôvodný zamietnuť. Povinnosť predložiť otázku Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie platí len pre taký vnútroštátny súd, ktorý je súdom poslednej inštancie v konkrétnom spore alebo v inej právnej veci, teda súdom proti rozhodnutiu, ktorého nemožno podať žiaden opravný prostriedok. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c) OSP ukladá povinnosť súdu prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru, že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Posúdenie predmetných otázok vedľajšieho účastníka a ich vyriešenie však patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho výkladu (rozhodnutia) Súdneho dvora EÚ. Pokiaľ procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania, preto súd návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania zamietol.

Podľa § 137 OSP, trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa

muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Odvolačný súd sa v danej právnej veci v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, preto sa v odôvodnení rozhodnutia obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia podľa § 219 ods.2 OSP.

Odvolačný súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva, že účastníci konania majú právo byť konaní zastúpení advokátom, avšak majú právo len na náhradu trov konania proti neúspešnému účastníkovi konania potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd je teda oprávnený a zároveň povinný o uplatnenom nároku na náhradu trov konania individuálne rozhodovať z hľadiska ich účelnosti. Odvolačný súd mal z obsahu spisu za preukázané, že vedľajší účastník na strane odporcu dobrovoľne vstúpil do konania, pričom nekontaktoval odporcu a nepoznal ani predmet konania. Vedľajší účastník ako i v iných obdobných prípadoch vstúpil do predmetného konania, zároveň vzniesol námietku premlčania a uplatnil si aj nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na cieľ a úlohu vedľajšieho účastníka, ktorými sú ochrana spotrebiteľa je možné predpokladať, že tento disponuje znalosťami a vedomosťami v oblasti spotrebiteľského práva, preto je spôsobilým samostatne ochraňovať spotrebiteľa. Nutnosť a opodstatnenosť svojho právneho zastúpenia vedľajší účastník vôbec nepreukázal a nezdôvodnil ho z hľadiska účelnosti a hospodárnosti. Odvolačný súd mal za to, že takýto paušálny vstup vedľajšieho účastníka do bližšie nepoznaných konaní a udelenie všeobecnej plnej moci advokátovi na svoje zastupovanie v neznámom počte vecí nemôže byť prejavom naplnenia jeho cieľa a úloh ako občianskeho združenia pôsobiaceho na ochranu spotrebiteľov a taktiež to nemôže byť ani prejavom hospodárnosti jeho konania. Uvedené konanie vedľajšieho účastníka navodzuje stav, že spotrebiteľské združenie neslúži primárne záujmom spotrebiteľov, ale záujmom advokáta, ktorý si v paušálnych podaniach bez bližšej vedomosti o danom konaní do ktorého vstupuje automaticky vyčísluje aj náhradu trov právneho zastúpenia. Odvolačný súd v súvislosti s nepriznaním náhrady trov konania (právneho zastúpenia) vedľajšiemu účastníkovi uvádza, že v danom prípade nedošlo k porušeniu práva na právnu pomoc a rovnosti účastníkov garantovaného čl. 47 ods. 2,3 Ústavy SR, nakoľko predmetné trovy neboli účelne vynaložené, t. j. nepôsobili v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Teda nie je vylúčené právne zastúpenie vedľajšieho účastníka - združenia na ochranu spotrebiteľov, avšak trovy tohto zastúpenia treba v každom konaní posudzovať z hľadiska účelnosti ich vynaloženia, nakoľko účastníkovi (i vedľajšiemu) konania patrí len náhrada trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (§ 142 ods. 1 OSP). Pokiaľ mal vedľajší účastník na strane odporcu poznatky zo svojej činnosti o premlčaní nárokov uplatňovaných navrhovateľom (a o tom, že po vznesení námietky premlčania berie návrhy späť), resp. pri vstupovaní do konania (bez kontaktovania odporcu) nemal o veci žiadne informácie (návrh žiadal doručiť po vstupe do konania), nemožno v prípade jeho právneho zastúpenia vzhľadnúť účelnosť tohto zastúpenia, keď námietku premlčania mohol vzniesť aj sám (ak mal poznatok o premlčaní uplatňovaného nároku) alebo (ak takýto poznatok a informácie o konkrétnej veci nemal a teda otázku potrebnosti - nevyhnutnosti svojho právneho zastúpenia ešte posúdiť nevedel) mal posúdiť svoje zastúpenie až podľa znalosti konkrétnej veci a prípadnej neschopnosti kvalifikovaného konania prostredníctvom svojich zástupcov (členov, zamestnancov). Vychádzajúc z uvedeného, preto odvolačný súd rovnako ako súd prvého stupňa nevzhliadol trovy vedľajšieho účastníka spojené s jeho právnym zastúpením v konaní za účelne vynaložené. Združenie na ochranu práv spotrebiteľov by malo svoju činnosť, pre ktorú vzniklo, vykonávať primárne prostredníctvom svojich zástupcov (členov, zamestnancov) a teda jeho činnosť by nemala spočívať len v tom, že udelí všeobecné plnomocenstvo advokátovi (advokátskej spoločnosti), ktorý bude suplovať činnosti prináležiace združeniu.

Z vyššie uvedených podstatných dôvodov, odvolačný súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods.1 OSP.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolačný súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, nepriznal náhradu trov odvolacieho konania ako neúčelnú, pretože navrhovateľ sa vyjadril k otázke náhrady trov konania vedľajšieho účastníka už v samotnom späťvzatí návrhu zo dňa 02.11.2012.

Odvolačný súd prijal toto rozhodnutie v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.